

Sammanställning av definitioner och övergripande begrepp i Arbetsmiljöverkets föreskrifter

Övergripande begrepp

I Arbetsmiljöverkets föreskrifter finns det några övergripande begrepp som återkommer, och som kan vara värda att uppmärksamma extra. När Arbetsmiljöverket använder begreppen är det med nedanstående betydelse de är skrivna.

Ohälsa	Kan vara både sjukdomar enligt medicinska, objektiva kriterier och kroppsliga och psykiska funktionsstörningar av olika slag som inte är sjukdom i objektiv mening. Exempel på det senare är olika former av stressreaktioner och belastningsbesvär. Sådana tillstånd kan leda till sjukdom. Styrkan i upplevelsena, varaktigheten och förmågan att fungera som tidigare avgör om ohälsa föreligger.
Olycksfall	Fysisk eller psykisk skada till följd av en plötslig händelse. Ett olycksfall kan leda till såväl en lindrig skada som till dödsfall.
Tillfredsställande arbetsmiljö	Utmärks av till exempel möjlighet till inflytande, handlingsfrihet och utveckling, till variation, samarbete och sociala kontakter.
Risk	Sannolikheten för att ohälsa eller olycksfall i arbetet ska uppstå och följderna av detta.
Tillbud	En oönskad händelse som kunnat leda till ohälsa eller olycksfall. Allvarliga tillbud är händelser som i sig innebär stor fara för ohälsa eller olycksfall. Det behöver inte finnas någon fara för person i den aktuella situationen. Ett exempel är en explosion i en lokal där ingen vistas för tillfället.

Definitioner

I föreskriftshäftena förekommer begrepp eller ord som har en viss användning eller betydelse. I varje föreskriftshäfte förklaras – definieras – sådana särskilda ord eller begrepp som används i just det föreskriftshäftet.

Nedan följer en sammanställning över samtliga definitioner som finns i föreskrifterna i bokstavsordning. Det står också i vilket häfte och kapitel (eller paragraf i de häften som saknar kapitelindelning) som du kan hitta dem.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Ackreditering	Ackreditering enligt definitionen i artikel 2.10 i förordningen (EG) nr 765/2008.	1.5 1.6 1.7	4 § 3 § 2 §
Aggregat	Flera tryckbärande anordningar som satts samman av en tillverkare för att bilda en integrerad och funktionell enhet.	1.5	4 §
Andningsapparat	Personlig skyddsutrustning som skyddar andningsorganen från att exponeras för luftförorening eller syrebrist (oxygenbrist) genom att ren luft eller syrgas tillförs från gasförråd som användaren bär i flaskpaket på ryggen.	3.1	13 kap.
Andningsgas	Gasblandning avsedd för dykning.	3.1	6 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Andra ansvariga	1. Byggherre, 2. byggherrens ställföreträdare, 3. byggarbetsmiljösamordnare för planering och projektering, Bas-P, 4. byggarbetsmiljösamordnare för utförandet, Bas-U, 5. projektör, 6. den som råder över ett arbetsställe, och 7. den som är samordningsansvarig för ett gemensamt arbetsställe.	3.1	5 kap.
Anestesigas	Ett läkemedel, som i gasform tillförs andningsvägarna, för att ge narkos eller smärtlindring.	2.1	13 kap.
Antal sysselsatta	Med antal sysselsatta avses, oavsett om de arbetar heltid eller deltid: - Anställda arbetstagare. - Inhyrd arbetskraft (jämför 3 kap. 12 § andra stycket arbetsmiljölagen). I fråga om verksamhet utan anställda arbetstagare (jämför 3 kap. 5 § arbetsmiljölagen) avses med antal sysselsatta, oavsett om de arbetar heltid eller deltid: - De personer som driver verksamheten. - Inhyrd arbetskraft. Den aktuella fysiska eller juridiska personens organisationsnummer avgör vilka personer som ska anses ingå i verksamheten. I antalet sysselsatta inräknas personer på verksamhetens samtliga arbetsställen. Antalet sysselsatta ska beräknas utifrån information avseende den dag som överträdelsen av sanktionsbestämmelsen konstaterades.	1.3 2.1 2.2 3.1 3.3	3 kap. 3, 10 och 14 kap. 4, 5, 8, 9, 10, 12 och 13 kap. 2, 4, 5, 11 och 14 kap. 2 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Användning	Förutom det som står i 2 kap. om användning av arbetsutrustning, även aktiviteter såsom nyttjande, övervakning, fortlöpande tillsyn, underhåll, rengöring och förvaring.	2.2	9 och 10 kap.
Användning av arbetsutrustning	Aktivitet med arbetsutrustning, som start och stopp, nyttjande, transport, montering, installation, demontering, reparation, ändring, service, rengöring och underhåll.	2.2	2 kap.
Arbete med smittämnen	Arbete som innebär att - avsiktligt odla eller koncentrera smittämnen, - hantera odlade eller koncentrerade smittämnen, och - hantera försöksdjur som avsiktligt bär på smittämnen.	2.1	14 kap.
Arbetsanpassning	Individuell åtgärd i den fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön som syftar till att en arbetstagare, med nedsatt förmåga att utföra sitt vanliga arbete, kan fortsätta arbeta, eller återgå i arbetet. Den används som en förebyggande åtgärd för att undvika ohälsa och sjukfrånvaro, samt vid återgång i arbete efter sjukfrånvaro. Arbetsanpassning kan vara tidsbegränsad eller varaktig.	1.1	4 kap.
Arbetsberedning	Detaljerad planering av hur ett enskilt arbetsmoment ska genomföras. Arbetsberedningen ska leda till att arbetsmiljörisker undanröjs.	1.2	1 kap.
Arbetsbock	Fristående arbetsplan med trappsteg där höjden till planet är högst 1250 mm och planets sidor minst 600 mm respektive 250 mm.	1.3 2.2	4 kap. 7 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Arbetskläder	Med arbetskläder avses i 14 § sådana kläder som krävs enligt Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg. Med arbetskläder i 20 § avses sådana kläder som arbetsgivaren kräver ska användas av andra skäl än som personlig skyddsutrustning.	2.1	14 kap.
Arbetsledare	Den som arbetsgivaren gett i uppgift att ansvara för arbetet på skadeplatsen vid insats och att besluta om rök- och kemdykning.	3.1	13 kap.
Arbetsplan	En horisontell yta i en ställning, bestående av arbetsplanskomponenter, som kan beträdas och belastas. Ett arbetsplan är oftast avsett för arbete eller som tillträdesled, men behöver inte vara det.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Arbetsplats	En plats för arbete, inklusive förbindelseleder och personalutrymmen, till vilken en arbetstagare har tillträde under sitt arbete. Arbetsplatser kan finnas både inomhus och utomhus och vara både stadigvarande och tillfälliga.	1.2 2.3	1 kap. 2, 3, 4, 5 och 6 kap.
Arbetsutrustning	Maskin, anordning, verktyg, redskap eller installation som används i arbetet.	2.2 3.1	2 kap. 6 och 14 kap.
Armatyr	Tryckbärande tillbehör enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om produktregler för tryckbärande anordningar. Exempel på sådana anordningar är filter, regulatorer och ventiler.	2.2	9 och 10 kap.
Artificiell optisk strålning	All optisk strålning som inte avges från solen.	2.1	3 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Asbest	Samlingsnamn för krysotil (vit asbest), krokidolit (blå asbest) och amosit (brun asbest) samt de fibrösa formerna av silikatmineralen antofyllit, tremolit och aktinolit.	3.1	2 kap.
Asbesthaltigt damm	Damm som innehåller luftburna eller på ytor avsatta asbestfibrer.	3.1	2 kap.
Autonom maskin	Fordon eller maskin som kan användas i arbete utan inblandning av operatör. Agerar utifrån förprogrammerade villkor för den tänkta tillämpningen.	3.1	4 kap.
Avsedd användning	Användning av en maskin i enlighet med informationen i bruksanvisningen.	1.4	Bilaga 1
Avsedd användning	Användning av en produkt som fastställts av tillverkaren genom att dela in utrustningen i en särskild utrustningsgrupp och kategori eller genom att lämna all information som är nödvändig för att ett skyddssystem, en anordning eller en komponent ska fungera på ett säkert sätt.	1.7	2 §
Avskärmningsskydd	Skyddsanordning i form av fysisk avskärmning som huvudsakligen är avsedd att hindra att någon kroppsdel förs in i riskområdet.	2.2	14 kap.
Avtagbar mekanisk kraftöverföringsanordning	Avtagbar komponent som är avsedd för kraftöverföring mellan en självgående maskin eller en traktor och en annan maskin genom sammanlänkning vid den första fasta lagringen. När den släpps ut på marknaden med sitt skydd ska den betraktas som en produkt.	1.4	
A-vägd ljudtrycksnivå, L_{pA}	Vägt medeltal av ljudtrycksnivån inom det hörbara frekvensområdet mätt med vägningsfilter A. Anges i enheten decibel (dB). Som förkortat skrivsätt för A vägd ljudtrycksnivå används även begreppet ljudnivå med enheten dB(A).	2.1	4 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Basmaskin	Kran eller truck som kombineras med arbetskorg för att lyfta personer.	2.2	12 kap.
Bas-P	Byggarbetsmiljösamordnare som utsetts för planering och projektering av ett byggnads- eller anläggningsarbete, enligt 3 kap. 6 § 2 p arbetsmiljölagen, att utföra uppgifterna i enlighet med 3 kap. 7 a § arbetsmiljölagen.	1.2 3.1	1 kap. 5 kap.
Bas-P:s handläggare	Den personal som Bas-P förfogar över och använder i samordningsarbetet, anställd eller inhyrd, och som utför uppgifterna som Bas-P ansvarar för.	1.2	1 kap.
Baspunkt	Plats på skadeområdet där en rök- eller kemdykarinsats påbörjas och där rök- eller kemdykarledaren normalt befinner sig under insatsen.	3.1	13 kap.
Bas-U	Byggarbetsmiljösamordnare som utsetts för utförande av ett byggnads- eller anläggningsarbete, enligt 3 kap. 6 § 3 p arbetsmiljölagen, att utföra uppgifterna i enlighet med 3 kap. 7 b § arbetsmiljölagen.	1.2 3.1	1 kap. 5 kap.
Bas-U:s handläggare	Den personal som Bas-U förfogar över och använder i samordningsarbetet, anställd eller inhyrd, och som utför uppgifterna som Bas-U ansvarar för.	1.2	1 kap.
Bearbetning och behandling	Hantering som innebär ingrepp i asbest eller asbesthaltigt material i samband med underhåll eller reparation av byggnad eller teknisk anordning.	3.1	2 kap.
Bedömning av överensstämmelse	Den process där det visas huruvida de väsentliga säkerhetskraven i dessa föreskrifter avseende tryckbärande anordningar eller aggregat har uppfyllts.	1.5	4 §
Bedömning av överensstämmelse	Process där det visas huruvida de väsentliga säkerhetskraven för ett kärl har uppfyllts.	1.6	3 §
Bedömning av överensstämmelse	Process där det visas om de grundläggande hälso- och säkerhetskraven i dessa föreskrifter har uppfyllts.	1.7	2 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Behållare	En trycksatt anordning som inte är en rörledning.	2.2	9 och 10 kap.
Belastningsbesvär	Besvär i rörelseorganen. Alla former av ohälsa i rörelseorganen som kan ha samband med förhållanden i arbetet. Besvärerna kan ha orsakats av arbetet eller något annat, men förvärras av arbetet. I begreppet ingår allt ifrån lätta, övergående besvär till livslånga skador.	2.1	2 kap.
Belastningsergonomi	Den del av det större begreppet ergonomi som behandlar hur belastningar i arbetet påverkar rörelseorganen.	2.1	2 kap.
Berg	Bergmaterial av en bergart.	3.1	15 kap.
Beräkningstryck "P"	Det relativa tryck som tillverkaren valt och som används för bestämning av kärlets tryckbärande delars tjocklek.	1.6	Bilaga 3
Beröringsfritt skydd	Skyddsanordning med optiskt (t.ex. ljusridå), elektromagnetiskt eller annat skyddsfält som när skyddsfältet påverkas känner av detta och ger stoppsignal.	2.2	14 kap.
Bildskärm	En digital skärm som visar bokstäver, siffror och bilder oavsett hur bilden framställs.	2.2	3 kap.
Biologisk exponeringskontroll	Direkt eller indirekt mätning av halten av ett ämne i kroppen.	3.3	2 kap.
Brandredskapsskylt	Skylt som anger placering av brandskyddsanordning eller brandskyddsutrustning.	2.3	7 kap.
Bruksskedet	Den tidsperiod som en färdigställd byggnad eller annan anläggning används.	1.2	1 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Buller	Icke önskvärt ljud. Omfattar både hörselskadligt och störande ljud.	2.1	4 kap.
Buller	Icke önskvärt ljud. Omfattar både hörselskadligt och störande ljud. Begreppet störande ljud omfattar både psykologiska och fysiologiska effekter.	2.3	5 kap.
Byggarbetsplats	En plats eller ett område där det utförs byggnadsarbete eller anläggningsarbete, oavsett storlek, komplexitet och risknivå.	1.2 3.1	1 kap. 5 kap.
Byggherre	Den som låter utföra ett byggnads- eller anläggningsarbete enligt 3 kap. 6 § arbetsmiljölagen, det vill säga varje fysisk eller juridisk person för vars räkning ett byggprojekt utförs. Även privatpersoner kan bli byggherrar när de låter utföra ett byggprojekt. Den privatperson som bygger själv för egen räkning, utan att gå in i ett arbetstagar-arbetsgivarförhållande eller anlita entreprenör, omfattas inte av arbetsmiljölagstiftningen. I annan lagstiftning kan det finnas andra definitioner av begreppet byggherre.	3.1	5 kap.
Byggherre	Den som låter utföra ett byggnads- eller anläggningsarbete enligt 3 kap. 6 § arbetsmiljölagen, det vill säga varje fysisk eller juridisk person för vars räkning ett byggprojekt utförs. Även privatpersoner kan bli byggherrar när de låter utföra ett byggprojekt. Den privatperson som bygger själv för egen räkning, utan att gå in i ett arbetstagar-arbetsgivarförhållande eller anlita entreprenör, omfattas inte av arbetsmiljölagstiftningen.	1.2	1 kap.
Byggherrens ställföreträdare	Den som har fått uppdraget att, för byggherrens räkning, självständigt ansvara för planering och projektering eller arbetets utförande, enligt 3 kap. 7 c § arbetsmiljölagen.	1.2 3.1	1 kap. 5 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Byggnadsverk	En byggnad eller annan anläggning.	2.3	2, 3, 4, 5 och 6 kap.
Byggprojekt	Planering, projektering och utförande av byggnadsarbete eller anläggningsarbete, oavsett storlek, komplexitet och risknivå. Byggnads- och anläggningsarbeten som tillsammans bidrar till det slutgiltiga resultatet, räknas som ett byggprojekt.	1.2	1 kap.
Byggskedet	Den tidsperiod i byggprojektet då byggnadsarbetet eller anläggningsarbetet utförs. Detsamma som utförandeskedet.	1.2	1 kap.
Bärbar brandsläckare och flaska för andningsapparat	Med begreppen avses i dessa föreskrifter samma som i Arbetsmiljöverkets föreskrifter om produktregler för tryckbärande anordningar.	2.2	9 och 10 kap.
CE-märkning	Märkning genom vilken tillverkaren visar att de tryckbärande anordningarna eller aggregaten överensstämmer med de tillämpliga kraven i unionslagstiftning om harmonisering som föreskriver CE-märkning.	1.5	4 §
CE-märkning	Märkning genom vilken tillverkaren anger att kärlet överensstämmer med de tillämpliga kraven i harmoniserad unionslagstiftning som föreskriver CE-märkning.	1.6	3 §
CE-märkning	Märkning genom vilken tillverkaren visar att produkten överensstämmer med de tillämpliga kraven i harmoniserad unionslagstiftning som föreskriver CE-märkning.	1.7	2 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Cistern	En behållare som är konstruerad för att innehålla vätska eller kondenserad gas i vilken gastrycket ovanför innehållet varken understiger atmosfärstrycket med mer än 0,0065 bar eller överstiger atmosfärstrycket med mer än 0,5 bar.	2.2	9 och 10 kap.
CLP-förordningen	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006.	2.1	10 kap.
CMR-ämnen	Cancerframkallande, mutagena och reproduktionsstörande ämnen.	2.1	11 kap.
Containerkorg	Arbetskorg särskilt avsedd för arbete med montering och demontering av vridlås på containrar.	2.2	12 kap.
C-vägd ljudtrycksnivå, L_{pC}	Vägt medeltal av ljudtrycksnivån inom det hörbara frekvensområdet mätt med vägningsfilter C. Anges i enheten dB. Som förkortat skrivsätt för C-vägd ljudtrycksnivå används även begreppet ljudnivå med enheten dB(C).	2.1	4 kap.
Daglig bullerexponeringsnivå, $L_{EX,8h}$	Ekvivalent A-vägd ljudtrycksnivå normaliserad till en åttatimmars arbetsdag. Omfattar allt buller på arbetsplatsen, inklusive impulsbuller. (Se bilaga 4)	2.1	4 kap.
De som driver verksamhet på byggarbetsplatsen	De som driver byggnads- eller anläggningsverksamhet, vilket omfattar 1. den som är arbetsgivare, 2. den som anlitar inhyrd arbetskraft, 3. den som ensam eller gemensamt med familjemedlem, men utan någon anställd, yrkesmässigt driver verksamhet, och 4. den som gemensamt med annan, men utan någon anställd, yrkesmässigt driver verksamhet.	1.2	1 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Deflagration	Förbränning där den kemiska omsättningen sker i en hastighet underskridande ljudhastigheten i mediet. I allmänhet sker denna förbränning på ytan av kroppar eller partiklar.	3.1	15 kap.
Dekompression	Tryckminskning som erhålls vid uppstigning i vattnet eller vid tryckminskning i tryckkammare.	3.1	6 kap.
Dekompressionstabell	Ett samlande begrepp för instrument och tabeller som beskriver och/eller visar säker dekompression för att undvika dekompressionssjuka.	3.1	6 kap.
Dekontaminering	Metod för att avdöda, inaktivera eller reducera mängden av smittämnen så att de inte orsakar ohälsa.	2.1	14 kap.
Delvis fullbordad maskin	Sammansatt enhet som nästan utgör en maskin men som inte ensam kan användas för något särskilt ändamål. Ett drivsystem är en delvis fullbordad maskin. En delvis fullbordad maskin är endast avsedd att byggas in i eller monteras ihop med andra maskiner eller med andra delvis fullbordade maskiner eller annan utrustning, så att de bildar en maskin som direktiv 2006/42/EG är tillämpligt på.	1.4	
Den som projekterar för att tillverka monteringsfärdiga byggnader eller anläggningar	Den som har fått helhetsuppdraget att projektera för att tillverka en monteringsfärdig byggnad eller anläggning, se 3 kap. 7 h § arbetsmiljölagen. Den som har fått uppdraget kan själv projektera och tillverka byggnaden eller anläggningen, eller låta andra göra det, eller delar av det. Se även definition av monteringsfärdig byggnad eller anläggning.	1.2	1 kap.
Desinfektion	Metod som reducerar antalet smittämnen.	2.1	14 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Det första praktiska byggnads- eller anläggningsarbetet	Det första praktiska arbetsmomentet som utförs på byggarbetsplatsen, exempelvis avtäckning inför sprängning, anläggning av ledningar i mark, grundläggning eller sanering inför rivning.	1.2	1 kap.
Detonation	Förbränning där den kemiska omsättningen sker i en hastighet överskridande ljudhastigheten i mediet. Vanligen sker denna förbränning inuti massan efter initiering av en stötvåg.	3.1	15 kap.
Direkta biofysiska effekter	Effekter i kroppen som direkt orsakas av vistelse i ett elektromagnetiskt fält, bland annat: 1. Termiska effekter, såsom uppvärmning av vävnad genom energiabsorption från elektromagnetiska fält i vävnaden. 2. Icke-termiska effekter, såsom stimulering av muskler, nerver och sinnesorgan. Dessa effekter kan inverka negativt på de exponerade arbetstagarnas mentala och fysiska hälsa. Dessutom kan stimulering av sinnesorgan förorsaka övergående symptom, såsom svindel eller fosfener. Dessa effekter kan skapa tillfällig irritation eller påverka kognitionen eller andra hjärn- eller muskelfunktioner och kan därmed påverka en arbetstagares förmåga att utföra sina arbetsuppgifter på ett säkert sätt (det vill säga säkerhetsrisker). 3. Strömmar i extremiteter. Dessa effekter kan uppträda var för sig eller tillsammans.	2.1	5 kap.
Direktuppstigning	Uppstigning till ytan som, enligt dekompressionstabell, inte kräver etappstopp.	3.1	6 kap.
Distributör	Fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, utöver tillverkaren eller importören, som tillhandahåller tryckbärande anordningar eller aggregat på marknaden.	1.5	4 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Distributör	Fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, förutom tillverkaren eller importören, som tillhandahåller ett kärl på marknaden.	1.6	3 §
Distributör	Fysisk eller juridisk person i leveranskedjan, förutom tillverkaren eller importören, som tillhandahåller en produkt på marknaden.	1.7	2 §
Djur inom djurens hälso- och sjukvård	Djur som får vård eller omvårdnad inom verksamheter inom djurens hälso- och sjukvård och djur som står under vård eller behandling efter veterinärs ordination, men som inte behandlas av arbetstagare inom djurens hälso- och sjukvård. I dessa föreskrifter avses även behandling av djur som omfattas av villkorad läkemedelsanvändning.	2.1	14 kap.
DN	Den nominella storleken. En numerisk benämning på den dimension som är gemensam för alla delar i ett rörsystem, utöver de delar som anges med sin ytterdiameter eller med gängdiametern. Det är ett avrundat tal för referensändamål, vilket inte nödvändigtvis överensstämmer med tillverkningsmått. Den nominella storleken anges med DN följt av ett tal.	1.5	4 §
Dola/Dolor	Dold laddning av odetonerade eller odeflagerade explosiv varor som återfinns i sprängmassor eller fast berg efter det att sprängning genomförts. Dolor kan uppträda även i betong, jord, mark, metall och dylikt där sprängning tidigare förekommit.	3.1	15 kap.
Dykare	Den som sysselsätts med dykeriarbete.	3.1	6 kap.
Dykarledare	Den som är utsedd att planera, leda och övervaka dykning.	3.1	6 kap.
Dykerskötare	Den som är utsedd att upprätthålla den direkta kontakten med dykaren i vattnet.	3.1	6 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Dykeriarbete	Arbete under vatten där arbetstagaren andas andningsgas, det vill säga gasblandning avsedd för dykning, under förhöjt tryck.	3.3	2 kap.
Dykplats	Plats på båt, pråm eller annan installation varifrån dykeriarbetet leds, bedrivs och där dykaren påbörjar sin nedstigning i vattnet.	3.1	6 kap.
Dykprofil	Dykdjup som funktion av tid.	3.1	6 kap.
Dyikutrustning	Utrustning som medger dykare att vistas och arbeta under vatten.	3.1	6 kap.
Dykväst	Väst som används dels för avvägning av dykaren i vattnet, dels för att nå ytan vid en nödsituation.	3.1	6 kap.
Dynamisk provning	Prov vid vilken en lyftande maskin manövreras i alla tänkbara konfigurationer med högsta last (maxlasten) multiplicerad med lämplig testfaktor för dynamisk provning och där hänsyn tas till maskinens dynamiska uppträdande i syfte att kontrollera att den fungerar korrekt.	1.4	Bilaga 1 (4.1.1)
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.	2.2	2 och 13 kap.
Egenkontroll	Kontroll som utförs i egen verksamhet (även av utomstående) på eget ansvar.	2.2	13 kap.
Ekonomisk aktör	Tillverkaren, tillverkarens representant, importören och distributören.	1.5 1.6 1.7	4 § 3 § 2 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Ekvivalent A-vägd ljudtrycksnivå, $L_{pAeq,Te}$	Energiekvivalent medelvärde av en varierande A-vägd ljudtrycksnivå under en given tidsperiod T_e . Anges i enheten dB. (Exempel på skrivsätt: $L_{pAeq,4} = 85$ dB, om exponeringstiden är 4 timmar)	2.1	4 kap.
Eldfasta keramiska fibrer och specialfibrer	Syntetiska oorganiska icke-kristallina (silikat) fibrer, som är slumpvis orienterade och vars totala innehåll av oxider av alkalimetaller och alkaliska jordartsmetaller ($Na_2O+K_2O+CaO+MgO+BaO$) är lika med eller understiger 18 viktprocent.	2.1	13 kap.
Elektromagnetiska fält	Statiska magnetiska fält, tidsvarierande elektriska och magnetiska fält och elektromagnetiska fält med frekvenser upp till 300 GHz.	2.1	5 kap.
Entreprenörer	Se definition av "de som driver verksamhet på byggarbetsplatsen".	1.2	1 kap.
Epoxiplastkomponent	En reaktionsprodukt mellan en epoxid, vanligtvis epiklorhydrin och exempelvis bisfenol A.	2.1	11 kap.
Ettappuppstigning	Uppstigning med etappstopp och etaptider, enligt en särskild dekompressionstabell, då direktuppstigning inte kan genomföras på grund av risk för dekompressionssjuka.	3.1	6 kap.
Europeiskt materialgodkännande	Tekniskt dokument som anger egenskaper för material som avses för återkommande användning vid tillverkning av tryckbärande anordningar och som inte omfattas av en harmoniserad standard.	1.5	4 §
Explosionsfarlig miljö	Ett område där explosiv atmosfär kan förekomma och intilliggande områden där arbetstagare kan utsättas för fara orsakad av den explosiva atmosfären.	2.1	12 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Explosiv atmosfär	Blandning under atmosfäriska förhållanden av luft och brännbara ämnen i form av gas, ånga, dimma eller damm, i vilken förbränningen efter antändning sprider sig till hela den oförbrända blandningen.	1.7 2.1	2 § 12 kap.
Exponering för kemisk riskkälla	Att utsättas för kemisk riskkälla genom inandning, förtäring, eller via kontakt med hud, slemhinnor eller ögon.	2.1	10 kap.
Fall	Fall från samma nivå och fall till lägre nivå.	2.1	8 kap.
Fallskyddsnet	Nät, inklusive upphängningsanordningar, som är konstruerat och utfört för att fånga upp fallande personer.	3.1	5 kap.
Fallskyddsnet	Nät, inklusive upphängningsanordningar, kantlinor, monteringslinor och konsoler, som är avsett för att fånga upp fallande personer.	1.3	3 kap.
Familjemedlem	Person som 1. är vårdnadshavare till den minderåriga, 2. är släkt med och lever i samma hushåll som den minderåriga, 3. är gift med vårdnadshavaren och lever i samma hushåll som den minderåriga, eller 4. lever under äktenskapsliknande förhållanden med vårdnadshavaren i samma hushåll som den minderåriga.	1.1	9 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Farlig kemisk produkt	Kemiskt agens eller explosivt föremål som medför fysikalisk fara eller hälsofara enligt kriterierna i CLP-förordningen. Begreppet innefattar även kemiskt agens som uppfyller kriterierna ovan, men som inte släpps ut på marknaden. Begreppet innefattar alla gaser med minst 2 bar övertryck, inklusive tryckluft. Farlig kemisk produkt omfattas alltid av begreppet kemisk riskkälla.	2.1	10 kap.
Fast skydd	Avskärningsskydd som hålls på plats: - antingen permanent (t.ex. fastsvetsat), - eller genom fasta förband som inte kan avlägsnas utan specialverktyg.	2.2	14 kap.
Fibrer	Partiklar med ett längd-breddförhållande, som är större än 3:1.	2.1	13 kap.
Fluid	Gas, vätska och ånga i ren fas samt blandningar av dessa oavsett om fasta ämnen ingår som suspension eller inte.	2.2	9 och 10 kap.
Fluidier	Gaser, vätskor och ångor i ren fas samt blandningar av dessa. Fluidier kan innehålla en suspension av fasta ämnen.	1.5	4 §
Flygpersonal i lufttrafikföretag	Med flygpersonal i lufttrafikföretag avses i dessa föreskrifter varje besättningsmedlem ombord på ett civilt luftfartyg under flygning, anställd av ett företag som är etablerat i en medlemsstat inom Europeiska Unionen.	3.3	10 kap.
Fly-jib	Extra arm avsedd att monteras i spetsen på kranarm för att förlänga denna.	2.2	13 kap.
Flyktfilter	Partikel och eller gasfilter som används av arbetstagare när denna räddar sig från en brand eller motsvarande som avger farliga partiklar och rökgaser.	3.1	4 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Fordon	Anordning på hjul, band, medar eller dylikt avsedd för transport på marken.	2.2	13 kap.
Fordonskran	Armkran eller svängkran som är monterad på fordon.	2.2	13 kap.
Fortlöpande tillsyn	Regelbunden kontroll som omfattar okulär granskning samt funktionsprov.	2.2	11 kap.
Förare	Operatör som ansvarar för en maskins förflyttning. Föraren kan sitta på maskinen eller gå till fots i anslutning till maskinen eller styra maskinen via fjärrkontroll.	1.4	Bilaga 1 (3.1.1)
Förbindelseled	Väg, utrymme eller annat som förbinder två platser, inomhus eller utomhus, till exempel passage, transportväg eller tillträdesled. Den kan vara avsedd för personer eller fordon.	1.2 2.3 3.1	1 kap. 3 kap. 5 kap.
Förbudsskylt	Skylt som förbjuder ett beteende som kan innebära fara.	2.3	7 kap.
Förladdning	Övre eller yttre delen av ett borrhål vilken fylls med grus, grovkornigt borrhax eller liknande.	3.1	15 kap.
Förreglande skydd	Öppningsbart avskärningsskydd med eller utan låsanordning, vilket är försett med förreglande anordning och utfört så att: - start av farlig maskinrörelse hindras om skyddet är öppet samt så att - pågående farlig maskinrörelse upphör om skyddet öppnas.	2.2	14 kap.
Första besiktning	Besiktning som utförs innan en anordning första gången tas i bruk.	2.2	13 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Första hjälpen	a) De hjälpåtgärder som vid olycksfall och akut sjukdom omedelbart måste vidtas på plats för att återställa och upprätthålla livsviktiga kroppsfunktioner eller hindra vidare skadeutveckling, b) De åtgärder som behöver vidtas för att så snabbt som möjligt få den skadade eller sjuke under medicinsk vård.	1.1	5 kap.
Försumbar exponering	Exponering där risken för ohälsa eller olycksfall är på samma nivå som om arbetstagaren inte utsätts för exponeringen.	3.3	2 kap.
Försättning	Det vinkelräta avståndet mellan ett borrhål och den fria yta mot vilken sprängning skall ske.	3.1	15 kap.
Gas	1. Kemiskt agens som är a) fullständigt gasformiga vid 20 °C, vid ett normaltryck på 101,3 kPa, eller b) är i flytande tillstånd med ett ångtryck på över 3 bar (300 kPa, absoluttryck) vid 50 °C, även kallad kondenserad gas. 2. Koldioxid i fast tillstånd.	2.1	10 kap.
Gasflaska, batterivagn, batterifordon, tank, MEG-container, fordon och vagn	Med begreppen avses i dessa föreskrifter samma som i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2016:8) om transport av farligt gods på väg och i terräng samt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2016:9) om transport av farligt gods på järnväg.	2.2	9 och 10 kap.
Gasförsörjning från ytan	Dykning där dykaren försörjs med andningsgas från ytan via en slang.	3.1	6 kap.
Givarorganism	En organism varifrån genetiskt material överförs till en annan organism.	3.1	8 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
GMM	En mikroorganism vars genetiska material har ändrats på ett sätt som inte inträffar naturligt genom parning eller naturlig rekombination.	3.1	8 kap.
GMM-användning	En innesluten användning av GMM som, på ett inte obetydligt sätt, skiljer sig från andra inneslutna användningar i fråga om vilka GMM som används eller i fråga om metoderna för framställningen eller användningen av dem.	3.1	8 kap.
GMM-verksamhet	En F-, L- eller R-verksamhet enligt 2 § förordningen om innesluten användning av genetiskt modifierade organismer i en anläggning, med en verksamhetsinriktning och under ledning av en verksamhetsledare.	3.1	8 kap.
Grundläggande hälso- och säkerhetskrav	Tvingande bestämmelser som rör konstruktion och tillverkning av produkter som omfattas av detta direktiv och som syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå avseende människors hälsa och säkerhet och i förekommande fall husdjur och egendom samt, i tillämpliga fall, för miljön. De grundläggande hälso- och säkerhetskraven anges i bilaga 1. Grundläggande hälso- och säkerhetskrav för skyddet av miljön gäller endast sådana maskiner som avses i avsnitt 2.4 i den bilagan	1.4	
Gruppbesiktning	Särskild besiktningensform tillämplig på en grupp individer bestående av kranar, arbetskorgar och anslutningsdelar verkande inom ett fysiskt avgränsat område. Gruppbesiktningen innebär att varje individ genomgår individuell besiktning, och när det fastslagits att alla individer i gruppen sinsemellan är kompatibla kan de fritt användas i olika kombinationer inom gruppen utan att genomgå ytterligare besiktning.	2.2	12 kap.
Gränsvärde	Värde som inte får överskridas.	2.1	4 och 6 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Gränsvärden för exponering	Värden grundade på biofysiska och biologiska hänsynstaganden, särskilt på grundval av vetenskapligt välgrundade direkta, akuta och övergående effekter, det vill säga termiska effekter och elektrisk stimulering av vävnad.	2.1	5 kap.
Gränsvärden för hälsoeffekter	Värden för exponering över vilka arbetstagare kan utsättas för negativa hälsoeffekter, såsom termisk uppvärmning eller stimulering av nerv- eller muskelvävnad.	2.1	5 kap.
Gränsvärden för sensoriska effekter	Värden för exponering över vilka arbetstagare kan utsättas för övergående störningar i sensoriska förmågor och smärre förändringar i hjärnans funktioner.	2.1	5 kap.
Hamnområde	Kaj, brygga, pir, ramp, hamnplan och liknande plats.	3.1	7 kap.
Hand- och armvibrationer	Vibrationer som överförs från utrustning som hålls, styrs eller stöds av hand eller arm och medför risker för ohälsa och olycksfall	2.1	6 kap.
Handintensivt arbete	Ihållande snabba handledsrörelser mot ledens ytterlägen i kombination med kraft.	2.1	2 kap.
Handsignal	Ett fastställt rörelsemönster med armar och händer för att leda personal som utför manövrer som kan innebära risk eller fara.	2.3	7 kap.
Hantering	Tillverkning, bearbetning, behandling, rivning, förpackning, förvaring, lastning och lossning, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, och liknande förfaranden.	2.1	10 kap.
Hantering av asbest eller asbesthaltigt material	Arbete med asbest eller asbesthaltigt material som medför eller kan medföra exponering för asbesthaltigt damm.	3.1	2 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Harmoniserad standard	En icke bindande teknisk specifikation som antagits av ett standardiseringsorgan, närmare bestämt Europeiska standardiseringsorganisationen (CEN), Europeiska standardiseringsorganisationen inom elområdet (Cenelec) eller Europeiska institutet för telekommunikationsstudier (ETSI), inom ramen för ett mandat från kommissionen enligt de förfaranden som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.	1.4	
Harmoniserad standard	Harmoniserad standard enligt definitionen i artikel 2.1 c i förordning (EU) nr 1025/2012.	1.5 1.6 1.7	4 § 3 § 2 §
Harmoniserad unionslagstiftning	Unionslagstiftning som harmoniserar villkoren för saluföring av produkter.	1.7	2 §
Helkroppsvibrationer	Vibrationer som överförs till hela kroppen genom en stödjande yta, exempelvis en stående persons fötter eller en sittande persons säte, och medför risker för ohälsa och olycksfall.	2.1	6 kap.
Hiss	Lyftanordning med styrt lastbärande organ som kan röra sig mellan fasta stannplan.	2.2	11 kap.
Hiss	Lyftanordning med styrt lastbärande organ som betjänar fasta stannplan.	2.2	13 kap.
Hjälmdykning	Dykning med hjälm där dykaren förses med andningsgas från ett friflödessystem eller ett behovsstyrt system.	3.1	6 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Hygienisk effekt	Ska beräknas för ämnen med likartad toxikologisk effekt på samma organ. Den hygieniska effekten är summan av kvoterna mellan den uppmätta halten för varje enskilt ämne och dess hygieniska gränsvärde. Exponeringen är godtagbar om den hygieniska effekten är högst 1. Den sammanlagda hygieniska effekten kan sammanfattas i följande formel: $HE=C_1/G_1 + C_2/G_2 + \dots + C_n/G_n \dots$ där C1, C2, Cn är uppmätta halter för ämnena och G1, G2, Gn etc. är gränsvärdena för dessa ämnen uttryckta i samma enhet.	3.2	5 §
Hygieniskt gränsvärde	Gränsvärde för genomsnittshalt av en luftförorening i inandningsluften beräknat som ett tidsvägt medelvärde.	2.1 3.2	10 kap. 5 §
Hålavvikelse	Avvikelsen mellan ett borrhåls planerade utformning och den utformning som uppstått i samband med borrning.	3.1	4 kap.
Högsta arbetstemperatur T_{max}	Kärlväggens högsta stabiliserade temperatur under normala driftförhållanden.	1.6	Bilaga 3
Högsta arbetstryck "PS"	Det maximala relativa tryck som kan utövas under normala driftförhållanden för kärl.	1.6	Bilaga 3
Höjdarbete	Mast- eller stolparbete på mer än 13 meters höjd över den lägsta punkten inom det område till vilket den arbetande kan falla ned.	3.1	10 kap.
Ibruktagande	Användning för första gången av tryckbärande anordningar eller ett aggregat av användaren.	1.5	4 §
Ibruktagande	Användning för första gången av ett kärl.	1.6	3 §
Icke-koherent strålning	All annan strålning än laserstrålning.	2.1	3 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Importör	Fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och släpper ut tryckbärande anordningar eller aggregat från ett tredjeland på unionsmarknaden.	1.5	4 §
Importör	Fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och släpper ut kärl från ett tredjeland på unionsmarknaden.	1.6	3 §
Importör	Fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och släpper ut en produkt från ett tredjeland på unionsmarknaden.	1.7	2 §
Impulstoppvärde, LpCpeak	Maximal C-vägd momentan ljudtrycksnivå mätt med ett instrument med stigtid mindre än 50 μ s.	2.1	4 kap.
Indirekta effekter	Effekter som orsakas av att ett ämne eller föremål befinner sig i ett elektromagnetiskt fält, vilket kan orsaka en hälso- eller säkerhetsrisk, såsom: 1. Påverkan på medicinsk elektronisk utrustning och anordning, inklusive pacemakrar och andra implantat eller medicinska enheter som bärs på kroppen. 2. Projektilrisk på grund av ferromagnetiska föremål i statiska magnetiska fält. 3. Initiering av elektroexplosiv apparatur (detonatorer). 4. Eldsvådor eller explosioner till följd av antändning av brännbart material genom gnistor från inducerade fält, kontaktströmmar eller gnisturladdningar. 5. Kontaktströmmar.	2.1	5 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Industriell process	Odling av smittämnen i kärl som utgör ett slutet system, såsom en jäsnings tank. Vanligtvis odlas större volymer, men det finns ingen absolut övre eller undre volymgräns. En industriell process är inte begränsad till produktion utan kan ingå i forskning och utveckling.	2.1	14 kap.
Insatsnivåer	Operativa nivåer som fastställs för att förenkla påvisandet av att relevanta gränsvärden för exponering iaktas eller, i förekommande fall, för att vidta relevanta skyddsåtgärder eller förebyggande åtgärder enligt kraven i detta kapitel. För tidsvarierande elektriska fält avser låga och höga insatsnivåer de särskilda skyddsåtgärder eller förebyggande åtgärder enligt kraven i detta kapitel. För tidsvarierande magnetiska fält avser låga insatsnivåer gränsvärden för sensoriska effekter och höga insatsnivåer avser gränsvärden för hälsoeffekter.	2.1	5 kap.
Insatsområde	Där räddningstjänst, industriräddningsorganisation eller liknande kommer eller kan komma att genomföra rök- och kemdykarinsatser.	3.1	13 kap.
Insattid	Tiden mellan en nödställd dykares behov av assistans och reservdykarens assistans.	3.1	6 kap.
Insatsvärde för buller	Värde som innebär krav på insatser om det uppnås eller överskrids.	2.1	4 kap.
Insatsvärde för vibrationer	Värde som innebär krav på åtgärder om det överskrids.	2.1	6 kap.
Inställelsetid	Den tid det tar för personal att inställa sig på plats där åtgärd som olika larm kräver kan vidtas.	2.2	9 och 10 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Integrerad skyddsfunktion	En skyddsfunktion som sitter ihop med ett vasst föremål på ett sådant sätt att man inte riskerar att komma i kontakt med den vassa änden efter användning. Dessutom ska man inte behöva använda andra föremål för att aktivera skyddsfunktionen.	2.1	14 kap.
Kedjor, kättingar, linor och vävband	Kedjor, kättingar, linor och vävband konstruerade och tillverkade för lyftändamål som delar av lyftande maskiner eller lyftredskap.	1.4	
Kemdykning	Inträngande i område där luftföroreningar sprids okontrollerat eller i område med syrebrist (oxygenbrist) för att rädda liv, bekämpa utflöde av kemikalier eller liknande klädd i kemskyddsdräkt och med andningsapparat på.	3.1 3.3	13 kap. 2 kap.
Kemisk riskkälla	Ett kemiskt agens som kan medföra ohälsa eller olycksfall genom - sina hälsofarliga egenskaper, - sina egenskaper beroende på hur det används eller i vilken form det förekommer, - sin temperatur, - att minska syrgashalten i luften, eller - att öka risken för brand, explosion eller annan farlig kemisk reaktion.	2.1	10 kap.
Kemiskt agens	Ett kemiskt grundämne, eller när två eller flera grundämnena är en blandning eller kemisk förening. Ett kemiskt agens kan ha utvunnits, bildats eller tillverkats. I begreppet ingår bland annat alla former av damm, kosmetiska produkter, hygieniska produkter, läkemedel, avfall, mögelsporer och kemiska ämnen som frisätts från mikroorganismer.	2.1	10 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Kemiskt ämne	Ett kemiskt grundämne, eller när två eller flera grundämnena utgör en blandning eller kemisk förening. Ett kemiskt ämne kan ha utvunnits, bildats eller tillverkats. I begreppet ingår bland annat alla former av damm, kosmetiska produkter, hygieniska produkter, läkemedel, avfall, mögelsporer och kemiska ämnen som frisätts från mikroorganismer.	3.3	2 kap.
Kommunikationsutrustning	Utrustning som minst medger överföring av akustisk information mellan ytan och dykaren i vattnet.	3.1	6 kap.
Komponent	En enskild del till en ställning eller till ett väderskydd som inte kan fungera självständigt. En komponent kan vara prefabricerad, men behöver inte vara det.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Komponent	Enhet som är av väsentlig betydelse för att utrustning eller skyddssystem ska fungera på ett säkert sätt, men som saknar självständig funktion.	1.7	2 §
Koncentrerade smittämnen	Avsiktligt ökad mängd smittämnen per volymenhet.	2.1	14 kap.
Kontrolltryck	Vid provning med övertryck: det högsta tryck som används vid provning. Vid provning med undertryck: det lägsta tryck som används vid provning.	3.1	11 kap.
Koppling	En lös teknisk anordning som används för att koppla ihop två rör, där minst ett av rören har en nominell ytterdiameter av ca 48,3 mm (kallas även rörkoppling).	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Korttidsgränsvärde	Hygieniskt gränsvärde under 15 minuter. För ammoniak, monoisocyanater och diisocyanater gäller referenstiden 5 minuter. För akrylsyra gäller referenstiden 1 minut. Korttidsgränsvärden kan vara bindande eller vägledande, se bilaga 1. Vägledande korttidsgränsvärden har anmärkning V i gränsvärdeslistan och används som ett rekommenderat högsta värde.	3.2	5 §
Kran	Lyftanordning som enbart är avsedd att med hjälp av ett icke styrt lastbärande organ lyfta och sänka lasten vertikalt och dessutom förflytta den horisontellt i en eller flera riktningar.	2.2	11 och 12 kap.
Kran	Lyftanordning där lasten med hjälp av ett icke styrt lastbärande organ kan lyftas och sänkas vertikalt och dessutom förflyttas horisontellt. Med kran avses i dessa föreskrifter även lastmaskin eller truck med kranarm monterad i redskapsfästet.	2.2	13 kap.
Krav i arbetet	De delar av arbetet som fordrar upprepade ansträngningar. Kraven kan exempelvis omfatta arbetsmängd, svårighetsgrad, tidsgräns, fysiska och sociala förhållanden. Kraven kan vara av kognitiv, emotionell och fysisk natur.	1.1	6 kap.
Krisstöd	Det psykiska och sociala omhändertagande som behöver vidtas i samband med olyckor, akuta krissituationer och liknande allvarliga händelser, som kan utlösa krisreaktioner.	1.1	5 kap.
Kristallin kiseldioxid	Sammanfattande benämning på kiseldioxid, kristobalit och tridymit.	3.1	14 kap.
Kristallina fibrer	Fibrer med atomerna regelbundet ordnade i ett nätverk (kristallgitter).	2.1	13 kap.
Kristobalit	Högtemperaturform av kvarts som bildas vid 1 470 °C.	2.1	13 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Kränkande särbehandling	Handlingar som riktas mot en eller flera arbetstagare på ett kränkande sätt och som kan leda till ohälsa eller att arbetstagare ställs utanför arbetsplatsens gemenskap.	1.1	6 kap.
Kvarts	Kiseldioxid som är kristallin eller delvis kristallin.	2.1	11 och 13 kap.
Kärl	Enkelt tryckkärl.	1.6	3 §
Kärlparti	Ett kärlparti består av högst 3 000 kärl av samma typ.	1.6	Bilaga 3
Laddningsarbete	Del i sprängarbete i syfte att preparera explosiva varor i syfte att kunna utföra ett sprängarbete.	3.1	15 kap.
Lastbärande organ	Delar av en lyftanordning som direkt bär upp lasten.	2.2	11 kap.
Lastbärare	Anordning särskilt utformad för att bära och sammanhålla gods under transport och hantering.	3.1	7 kap.
Lastbärare:	En del av maskinen på, eller i vilken, personer och/eller gods befinner sig för att lyftas.	1.4	Bilaga 1 (4.1.1)
Lastkaj	Plattform för att underlätta lastning och lossning.	2.3	3 kap.
Ledtruck	Truck avsedd att manövreras av gående förare. Ledtruck kan ha plattform som föraren tillfälligt kan åka på.	2.2	4 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Lingång	Lyftanordning som används för lyftning och uppbärande av dekorationer, belysningsanordningar eller dylikt vid teatrar, studior, samlingslokaler och liknande, bestående av rå, bärlinor och linskivor samt draglina alternativt linspel (lingång) eller med hjälp av en eller flera bärlinor, kedjor eller dylikt (punktlyft).	2.2	13 kap.
Livlina	Lina, mellan dykaren och dykarskötaren på ytan, genom vilken kontakt mellan dem upprätthålls och signaler kan utväxlas.	3.1	6 kap.
Ljudsignal	Fastställd signal som avges från ett särskilt don utan att någon mänsklig eller syntetisk röst används.	2.3	7 kap.
Ljudtrycksnivå, Lp	Logaritmiskt mått på ljudets styrka baserat på ljudtrycket i förhållande till referensvärdet 20 µPa (mikropascal). Anges i enheten dB. (Exempel på skrivsätt: Lp = 85 dB)	2.1	4 kap.
Ljussignal och genomlyst skylt	Signal eller skylt, med ljus som sänds ut genom en anordning som är gjord av transparent eller genomlyst material. Den ska vara upplyst från in- eller baksidan så att den ger intryck av en lysande yta.	2.3	7 kap.
Luftförorening	Ämne eller en blandning av ämnen som finns i luft i en halt som kan medföra besvär eller ohälsa.	3.1	13 kap.
Luftförorening	Ämne eller blandning av ämnen i luft som kan medföra ohälsa.	3.2	5 §
Lyft	Förflyttning av enhetslaster bestående av gods och/eller personer och som vid ett givet tillfälle innebär en nivåförändring.	1.4	Bilaga 1 (4.1.1)
Lyftanordning	Anordning för att lyfta eller sänka last.	2.2	11 och 13 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Lyftredskap	Komponenter eller utrustning som inte är monterade på lyftanordningen och som är placerade antingen mellan lyftanordningen och lasten eller på lasten för att ansluta den.	2.2	11 kap.
Lyftredskap	Komponent eller utrustning, som inte är monterad på en lyftande maskin, vilken möjliggör hållande av lasten och är placerad antingen mellan maskinen och lasten eller på själva lasten eller är avsedd att utgöra en integrerad del av lasten, och som släpps ut på marknaden separat; sling och komponenter till sådana betraktas också som lyftredskap.	1.4	
Läcksökning	Undersökning för att upptäcka eller lokalisera läckage.	3.1	11 kap.
Lägsta arbetstemperatur $T_{\min}$	Kärlväggens lägsta stabiliserade temperatur under normala driftförhållanden.	1.6	Bilaga 3
Läkarundersökning	Del av den medicinska kontrollen 1. som en läkare ansvarar för och själv utför i enlighet med patientsäkerhetslagen (2010:659), 2. vid vilken patienten är fysiskt närvarande i rummet, och 3. som läkaren journalför enligt patientdatalagen (2008:355).	3.3	2 kap.
Lättdykning	Dykning med andningsapparat där dykaren förses med andningsgas från ytan eller från ett självburet förråd.	3.1	6 kap.
Manuell hantering	Alla slags transporter eller förflyttningar av laster där en eller flera arbetstagare lyfter, sätter ned, skjuter på, drar, bär eller flyttar en last.	2.1	2 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
”Maskin” De produkter som är förtecknade i 1 § a–f, det vill säga maskin, utbytbar utrustning, säkerhetskomponenter, lyftredskap, kedjor, kättingar, linor och linband och avtagbara mekaniska kraftöverföringsanordningar.	Maskin – En sammansatt enhet som är utrustad med eller avsedd att utrustas med ett drivsystem som inte utgörs av direkt drivkraft från människa eller djur och som består av inbördes förbundna delar eller komponenter, varav minst en rörlig, som är sammansatta för ett särskilt ändamål, – En sammansatt enhet enligt första strecksatsen som endast saknar komponenter för anslutning på användningsstället eller för anslutning till en energi- eller rörelsekälla, – En sammansatt enhet enligt första och andra strecksatserna som är färdig för installation och som kan fungera endast om den är monterad på ett transportmedel eller installerad i en byggnad eller i en anläggning, – Sammansatta maskiner enligt första, andra och tredje strecksatserna eller delvis fullbordade maskiner enligt g) som för ett gemensamt syfte ställs upp och styrs så att de fungerar som en enhet, – En sammansatt enhet av inbördes förbundna delar eller komponenter, varav minst en är rörlig, som är förenade i syfte att lyfta laster och där den enda energikällan är direkt manuellt arbete.	1.4	
Maskin som utgör en riskkälla på grund av sin mobilitet	– en maskin vars användning kräver antingen mobilitet under arbetet eller kontinuerlig eller delvis kontinuerlig förflyttning mellan en följd av fasta arbetsstationer, eller – en maskin som inte flyttas under användningen, men som kan vara utrustad på sådant sätt att den lättare ska kunna flyttas från en plats till en annan.	1.4	Bilaga 1 (3.1.1)
Maskiner för applicering av bekämpningsmedel	Maskiner som är särskilt avsedda för applicering av växtskyddsmedel i den mening som avses i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009.	1.4	Bilaga 1 (2.4.1)

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Mastarbete	Arbete i mast eller inom omgivande riskområde.	3.1	10 kap.
Materialintyg	Med testresultat från den löpande produktionskontrollen av produkter som tillverkats i samma tillverkningsprocess som de levererade produkterna, dock inte nödvändigtvis de levererade kärlen, intygar tillverkaren av materialet i materialintyget att de levererade produkterna motsvarar kraven enligt beställningen – särskilt vad gäller materialets kemiska sammansättning och mekaniska egenskaper.	1.6	Bilaga 3
Maximal A-vägd ljudtrycksnivå, LpAFmax	Maximal A-vägd ljudtrycksnivå bestämd med tidsvägningen "F" (Fast).	2.1	4 kap.
Maxlast	Den högsta last som en lyftanordning eller ett lyftredskap är avsedd för.	2.2	11 och 13 kap.
Medicinsk kontroll	En medicinsk undersökning av arbetstagare, som är inriktad på möjliga hälsoeffekter av en särskild faktor i arbetsmiljön. Den medicinska kontrollen är avsedd att vara till stöd i det förebyggande arbetsmiljöarbetet. I den medicinska kontrollen kan ingå kroppsundersökningar, provtagningar, samtal och frågeformulär.	3.3	2 kap.
Mekanisk press	Sammanfattande benämning på excenterpress, skruvpress och annan press med mekanisk energiöverföring.	2.2	14 kap.
Mellanlina	Lina kopplad mellan dykare genom vilken kontakt mellan dykarna upprätthålls.	3.1	6 kap.
Mikroorganism	Bakterier, mögel- och jästsvampar, virus och andra mikrobiologiska enheter, cellulära och inte cellulära, som kan reproduceras eller överföra genetiskt material.	2.1	14 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Minderårig	Den som inte fyllt 18 år.	1.1	9 kap.
Montagebesiktning	Besiktning som utförs: - innan en anordning tas i bruk eller åter tas i bruk efter att isärtagen ha flyttats till ny uppställningsplats eller nytt fordon, eller - innan en anordning åter tas i bruk efter att på uppställningsplatsen ha höjts, stagats eller kompletterats med tillkommande eller flyttade stannplan.	2.2	13 kap.
Montageplan	Ett skriftligt dokument med uppgifter om hur en anordning skall monteras och övriga uppgifter som behövs för bedömning att montaget i alla delar ger betryggande säkerhet.	2.2	13 kap.
Monteringsfärdig byggnad eller anläggning	Byggnad, anläggning eller större element som har tillverkats på en annan plats än där delarna monteras ihop till en fungerande helhet. Exempel på monteringsfärdiga byggnader eller anläggningar är prefabricerade trä-, betong- och stålstommar, kompletta badrum och nyckelfärdiga hus, som tillverkas på fabrik och sedan monteras ihop på byggarbetsplatsen.	1.2	1 kap.
Motorkedjesåg	En motordriven maskin som bärs av användaren. Maskinen har ett skärande verktyg som består av en ändlös sågkedja som löper och styrs i ett för sågkedjan avsett spår i ett blad (också kallat svärd). En sådan maskin kan vara förbränningsmotordriven, eldriven eller drivas med någon form av tryckmedium.	2.2	5 kap.
Mottagarorganism	En organism som mottagit ett främmande genetiskt material. Var och en av de organismer som gemensamt bidragit till en GMM i de fall då det inte går att avgöra vilken organism som är givare eller mottagare.	3.1	8 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Nationellt ackrediteringsorgan	Nationellt ackrediteringsorgan enligt definitionen i artikel 2.11 i förordning (EG) nr 765/2008.	1.5 1.7	4 § 2 §
Nivågränsvärde	Hygieniskt gränsvärde under en arbetsdag, upp till 8 timmar.	3.2	5 §
Normalt	Med uttrycket normalt i föreskriftstexterna avses att kraven i paragraftexten ska uppfyllas utom vid de enstaka fall då speciella omständigheter gör att undantag behöver göras. Ett sådant fall kan vara att arbetsplatsen endast används tillfälligt och att säkerheten kan upprätthållas genom andra åtgärder.	2.3	2, 3, 4, 5 och 6 kap.
Nyttjandefaktor	Det aritmetiska förhållandet mellan den högsta last som tillverkaren eller dennes representant garanterar att en komponent förmår hålla och den högsta lasten (maxlasten) som anges på komponenten.	1.4	Bilaga 1 (4.1.1)
Nödskylt	Skylt som ger information om utrymningsväg, väg till utrymningsväg, utrustning för första hjälpen eller räddningsutrustning.	2.3	7 kap.
Objektgrupper	Till samma objektgrupp hör tryckbärande anordningar som, om kraven enligt punkt 2.1.1 eller 2.1.2 i bilaga 1 är uppfyllda, till sin konstruktion skiljer sig åt endast genom olika diameter eller längden på den cylindriska delen, varvid följande gäller: i) Om kärlet förutom gavlarna består av en eller flera mantelringar, ska varianterna ha minst en mantelring. ii) Om kärlet består av endast två konvexa gavlar, får varianterna inte ha någon mantelring. De längdskillnader som medför förändringar i öppningarna eller rörmuffarna, ska anges på ritningen för varje variant.	1.6	Bilaga 3

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Ofarligt läge	Läge under pressens eller gradsaxens slutningsrörelse där risken för klämskada mellan verktygsdelar har upphört.	2.2	14 kap.
Oförstörande provning	Sammanfattande benämning på de materialprovningmetoder som, utan att skada eller påverka materialets användbarhet, ger informationer om materialets egenskaper.	3.1	14 kap.
Ohälsosam arbetsbelastning	När kraven i arbetet mer än tillfälligt överskrider resurserna. Denna obalans blir ohälsosam om den är långvarig och möjligheterna till återhämtning är otillräckliga.	1.1	6 kap.
Olycka	Ett betydande och oavsiktligt utsläpp av genetiskt modifierade organismer vid innesluten användning, och som kan innebära omedelbar eller fördröjd fara för människors hälsa eller för miljön.	3.1	8 kap.
Operatör	Den eller de personer som installerar, använder, ställer in, underhåller, rengör, reparerar eller förflyttar en maskin.	1.4	Bilaga 1
Optisk strålning	Elektromagnetisk strålning inom våglängdsområdet 100 nm - 1 mm; indelas i ultraviolett, synlig och infraröd strålning.	2.1	3 kap.
Organ	Organ som utför bedömning av överensstämmelse, innefattande kalibrering, provning, certifiering och kontroll.	1.6	3 §
Organ för bedömning av överensstämmelse	Organ som utför bedömning av överensstämmelse bland annat kalibrering, provning, certifiering och kontroll.	1.5 1.7	4 § 2 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Organisatorisk arbetsmiljö	Villkor och förutsättningar för arbetet som inkluderar 1. ledning och styrning, 2. kommunikation, 3. delaktighet, 4. handlingsutrymme, 5. fördelning av arbetsuppgifter, och 6. krav, resurser och ansvar.	1.1	6 kap.
Ototoxiska ämnen	Kemiska ämnen som vid inandning eller hudexponering kan skada eller förändra innerörats eller hörselnervens funktion eller struktur och därigenom orsaka akut eller kronisk hörselnedsättning eller balansstörning.	2.1	4 kap.
Pall	En del av ett berg som skall sönderdelas.	3.1	4 kap.
Panna	Ett annat tryckkärl än vattenvärmare i vilket värme, som frigörs ur bränsle, elenergi eller annan energikälla överförs till fluid för användning utanför kärlet.	2.2	9 och 10 kap.
Pardykning	Två eller flera dykare som dyker tillsammans och är förbundna med mellanlina.	3.1	6 kap.
Passerande fordonstrafik	Fordonstrafik som inte hör till byggnads- eller anläggningsarbetet men passerar förbi eller genom platsen eller området där arbetet utförs. Avser både väg- och spårbunden trafik.	3.1	5 kap.
Permanenta förband	Förband som inte kan tas isär annat än genom användning av förstörande metoder.	1.5	4 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Personalutrymme	Klädutrymme, omklädningsrum, torkutrymme, tvättutrymme, duschutrymme, toalettrum, matutrymme, pausutrymme, viloutrymme eller jourrum som arbetstagare kan använda i anslutning till sitt arbete.	2.3	3 kap.
Persondagar	Alla som på byggarbetsplatsen bidrar till att byggnads- eller anläggningsarbetet blir utfört ska räknas med i antalet persondagar. Antalet persondagar är summan av alla de dagar som de olika personerna vid något tillfälle arbetar på byggarbetsplatsen.	1.2	1 kap.
Personlig skyddsutrustning	Varje utrustning som är avsedd att bäras eller hållas av en person till skydd mot en eller flera risker, som skulle kunna hota dennes säkerhet eller hälsa under arbetet, samt varje tillbehör, som är avsett att uppfylla detta mål. Följande utrustningar är inte personlig skyddsutrustning: 1. Vanliga arbetskläder och uniformer, som inte är särskilt utformade för att skydda arbetstagarens säkerhet och hälsa. 2. Utrustning som används för självförsvar eller i avskräckande syfte. 3. Bärbar utrustning för att upptäcka och varna för risker och olägenheter.	2.2	15 kap.
Planering och projektering	Planering avser den tidiga, övergripande planeringen som startar så snart det finns beslut om att ett byggprojekt ska genomföras. Den utförs innan projekteringen påbörjas och fortsätter sedan parallellt med den, men omfattar inte den mer detaljerade produktionsplaneringen. Projektering avser den del av byggprocessen som innebär att med ritningar, beräkningar, beskrivningar eller på liknande sätt, bestämma hur en byggnad eller anläggning ska vara beskaffad och se ut i färdigt skick. Projektering omfattar även den projektering som utförs under byggskedet.	1.2	1 kap.
Plocktruck	Föraryftande truck speciellt inrättad för att underlätta plockning av gods i hyllfack.	2.2	13 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Potentiellt explosiv atmosfär	Atmosfär som kan bli explosiv på grund av lokala förhållanden eller driftsförhållanden.	1.7	2 §
Praktik	Alla de former av arbetsplatsförlagt lärande som förekommer inom ramen för en utbildning.	1.1	9 kap.
Praktikgivare	Den som tar emot minderårig för praktik.	1.1	9 kap.
Prefabricerad fasadställning	En prefabricerad ställning utan hjul som främst är avsedd att användas vid fasader.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Prefabricerad rullställning	En prefabricerad ställning med hjul som är avsedd att användas fristående och som har en maximal höjd till arbetsplan av 2,0 till 12,0 m.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Prefabricerad hantverkarställning	En prefabricerad ställning med eller utan hjul som är avsedd att användas fristående och som har en maximal höjd till arbetsplan av 1,25 till 2,0 m.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Prefabricerad ställning	En ställning där alla eller vissa delar är förtillverkade med givna mått och som har förbandsanordningar som är varaktigt fästade (kallas även systemställning).	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Processventilation	Uppfångning av luftföroreningar så nära källan som möjligt och bortförande av dessa.	2.3	5 kap.
Produkt	En prefabricerad ställning, en koppling eller en prefabricerad komponent till en prefabricerad ställning.	2.2	8 kap.
Produkter	Utrustning, skyddssystem, säkerhets- och regleranordningar och komponenter som omfattas av dessa föreskrifter.	1.7	2 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Produktionsplanering	Den mer detaljerade planeringen av arbetenas utförande som görs inför byggstart och löpande under produktionen. Genom produktionsplaneringen bestämmer man hur och när ett enskilt arbete ska utföras.	1.2	1 kap.
Projektörer	Arkitekter, konstruktörer och andra som medverkar i planeringen eller projekteringen av ett byggnads- eller anläggningsarbete i enlighet med 3 kap. 7 § arbetsmiljölagen. Det omfattar alla som på något sätt medverkar i, eller fattar beslut om, utformning eller funktion, till exempel inköpare, konsulter inom el, VVS och kommunikation, specialister inom mekaniska tjänster, inredning och tillfälliga stödkonstruktioner. Även byggherrar och entreprenörer räknas som projektörer när de projekterar.	1.2	1 kap.
Prospektering	Undersökning inför framtida berg- och gruvarbete.	3.1	4 kap.
Provning	Läcksökning, täthetsprovning, tryckprovning och sprängprovning.	3.1	11 kap.
Provningstryck	Övertryck eller undertryck i bar.	3.1	11 kap.
PS	Det av tillverkaren angivna högsta tryck, som den tryckbärande anordningen är konstruerad för och som ska anges på en plats som specificeras av tillverkaren, antingen på den plats där skydds- och/eller begränsningsutrustningen är monterad eller på den tryckbärande anordningens övre del eller, om detta inte är lämpligt, på annan angiven plats.	1.5	4 §
Punktlyft	Se lingång.	2.2	13 kap.
Påbudsskylt	Skylt som påbjuder ett visst beteende.	2.3	7 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Ras	Fallande och vältande föremål, gods, sten, massor, anordningar, löst material och liknande.	2.1	9 kap.
Reach-förordningen	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG.	2.1	10 kap.
Repetitivt arbete	Arbete som innebär att man upprepar liknande arbetsrörelser om och om igen. Tiden för varje arbetsmoment är kort och rörelserna sker i sådan omfattning att arbetstagaren kan drabbas av besvär i rörelseorganen	2.1	2 kap.
Representant	En fysisk eller juridisk person som är etablerad inom EES och som erhållit skriftlig fullmakt av tillverkaren att i dennes namn uppfylla samtliga eller en del av de skyldigheter och formalia som följer av direktiv 2006/42/EG.	1.4	
Respirabelt damm	Dammpartiklar som kan inandas och kan nå alveolerna, längst ut i lungorna.	2.1 3.3	11 och 13 kap. 2 kap.
Respirabla fibrer	Fibrer som kan inandas och kan nå alveolerna, längst ut i lungorna.	2.1	13 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Resurser för arbetet	Det i arbetet som bidrar till att - uppnå mål för arbetet, eller - hantera krav i arbetet. Resurser kan vara 1. arbetsmetoder och arbetsredskap, 2. kompetens och bemanning, 3. rimliga och tydliga mål, 4. återkoppling på arbetsinsats, 5. möjligheter till kontroll i arbetet, 6. socialt stöd från chefer och kollegor, samt 7. möjligheter till återhämtning.	1.1	6 kap.
Revisionsbesiktning	Besiktning som utförs på anordning som har genomgått reparation, ändring, om- eller tillbyggnad eller som befaras ha skadats, på ett sätt som har väsentlig betydelse för säkerheten.	2.2	13 kap.
Rimligen förutsebar felaktig användning	Användning av en maskin på ett i bruksanvisningen icke avsett sätt men som kan följa av lätt förutsebart mänskligt beteende.	1.4	Bilaga 1
Risk	Sannolikheten för att en potentiell skada ska uppkomma under hantering eller exponering.	2.1	10 kap.
Risk	Kombinationen av hur sannolik och hur allvarlig en skada eller ohälsa som kan uppstå vid en risksituation är.	1.4	Bilaga 1
Riskklass	Den klass en mikroorganism eller ett smittämne hänförs till när den klassificerats utifrån sin förmåga att orsaka infektion och hur allvarliga följderna kan bli.	2.1	14 kap.
Riskkälla	En potentiell källa till skada eller ohälsa.	1.4	Bilaga 1

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Riskområde	Område inom vilket strålning kan överstiga maximalt tillåten exponering.	2.1	3 kap.
Riskområde	Varje område inom en arbetsutrustning eller i dess omgivning, där det finns risk för ohälsa eller olycksfall för någon som helt eller delvis uppehåller sig där.	2.2 3.1	2 kap. 14 kap.
Riskområde	Varje område inom eller omkring en maskin där en persons hälsa eller säkerhet kan utsättas för risk.	1.4	Bilaga 1
Riskområde	Område kring mast eller stolpe inom vilket isras eller nedfallande föremål kan framkalla allvarlig personskada.	3.1	10 kap.
Rivning	Demontering av byggnad, byggnadsdel, teknisk anordning eller del av sådan anordning som innehåller asbest eller asbesthaltigt material.	3.1	2 kap.
Räddningskammare	Utrymme som används för att rädda arbetstagare från farliga situationer. Exempel på detta kan vara bränder eller andra oavsiktliga händelser. Räddningskammare kan vara fasta eller mobila.	3.1	4 kap.
Röjsåg	En motordriven maskin som bärs av användaren. Maskinen har ett riggrör som innesluter en drivaxel och kan med en klinga eller ett liknande skärverktyg användas för att bland annat röja gräs, ogräs, buskar, små träd och liknande vegetation. Maskinen har förutom drivaxeln och skärverktyget även en drivenhet.	2.2	5 kap.
Rök- och kemdykarledare	Den som arbetsgivaren gett i uppgift att leda en rök- och kemdykarinsats och som har nödvändig utbildning och kompetens för uppgiften samt erfarenhet som rök- och kemdykare.	3.1	13 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Rökdykning	Inträngande i tät brandrök för att rädda liv, bekämpa brand eller liknande klädd i brandskyddsdräkt och med andningsapparat på.	3.1 3.3	13 kap. 2 kap.
Rörelseorganen	De kroppsdelar och de strukturer (muskler, senor, skelett, brosk, ledband samt nerver) som gör att människan kan inta olika kroppsställningar och röra på sig.	2.1	2 kap.
Rörledning	En ledning som består av rör, inklusive slangar, med tillhörande rördelar och armatur. Gränsen mellan behållare och rörledning går vid svetsen mot behållarens stuts eller, vid flänsad anslutning, behållarens fläns. Svetsen tillhör rörledningen. Värmeväxlare, som består av rör för kylning eller uppvärmning av luft, anses som rörledning på samma sätt som enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter om produktregler för tryckbärande anordningar. Vanligen används ledningarna för transport av fluider men även ledningar såsom hydraulledningar ingår.	2.2	9 och 10 kap.
Rörledning	Ledningsdelar som är avsedda för transport av fluider när de är hopfogade för att integreras i ett tryckbärande system. Rörledningar innehåller särskilt ett rör eller ett system av rör, kopplingar, rörtillbehör, expansionskomponenter, slangar eller i förekommande fall andra tryckbärande delar. Värmeväxlare som består av rör för kylning eller uppvärmning av luft ska betraktas som rörledning.	1.5	4 §
Rörställning	En ställning där stommen består av rör som är sammankopplade med lösa kopplingar (kallas även rör- och kopplingsställning).	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Samverkanskonstruktioner	Konstruktioner där olika delar har projekterats av olika aktörer och monteras ihop till en samverkande helhet på byggarbetsplatsen, exempelvis broar eller stommar av stål och betong.	1.2	1 kap.
Serietillverkning	Anses äga rum i dessa föreskrifters mening om flera kärl av samma typ tillverkas i löpande tillverkning under en viss period enligt en gemensam konstruktion och med samma tillverkningsmetoder.	1.6	Bilaga 3
Skolhuvudman	Den som driver en verksamhet för utbildning av minderåriga.	1.1	9 kap.
Skolvecka	En vecka då eleven går minst en dag i skolan.	1.1	9 kap.
Skrotning	Nedtagning av lösa stycken från berg som sönderdelats. Kan ske både med maskin och manuellt av arbetstagare.	3.1	4 kap.
Skut	Stenblock för stort att hantera med befintlig maskinutrustning.	3.1	15 kap.
Skydd	Del av maskinen som särskilt används för att ge skydd genom ett fysiskt hinder.	1.4	Bilaga 1
Skyddsanordning	Annan anordning än ett skydd som antingen ensam eller i förening med ett skydd minskar risken.	1.4	Bilaga 1
Skyddsgrind	Förreglande skydd med eller utan startfunktion, vilket är särskilt avsett att användas vid manuellt repetitivt betjäningensarbete i riskområdet.	2.2	14 kap.
Skyddsnivå	Den uppsättning av åtgärder som är anpassad för arbete med smittämnen med likartade risker enligt 21–26 §§.	2.1	14 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Skyddsnivå	Den uppsättning av skyddsåtgärder som är anpassade för GMM-användningar med likartade risker på en definierad nivå enligt tabellerna i bilaga 3.	3.1	8 kap.
Skyddssystem	Andra anordningar än de utrustningskomponenter som är avsedda att omedelbart stoppa en begynnande explosion och/eller begränsa det område som berörs av en explosion och har tillhandahållits på marknaden separat för användning som autonoma system.	1.7	2 §
Skyddstak	En tät och inklädd eller inbräddad konstruktion på en ställning som är avsedd att fånga föremål som faller från ställningens högre partier. Skyddstak är oftast utkragande, men kan även finnas inne i ställningen.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Smittrisk	Risk att utsättas för smittämnen som kan orsaka infektion hos människor eller risk att bli varaktiga bärare av smittämnen.	2.1	14 kap.
Smittämne	Mikroorganismer, prioner och humana invärtesparasiter, som kan framkalla infektioner hos människor.	2.1	14 kap.
Smittämne i riskklass 2	Smittämne som kan orsaka sjukdomar hos människor och kan utgöra en fara för arbetstagarna. För de flesta finns effektiv behandling, eller förebyggande åtgärder, som vaccination. Oftast är spridningsrisken begränsad.	2.1	14 kap.
Smittämne i riskklass 3	Smittämne som kan orsaka allvarliga sjukdomar hos människor och kan utgöra en allvarlig fara för arbetstagarna. Ofta finns effektiv behandling, eller förebyggande åtgärder, som vaccination. Det kan finnas risk för spridning ut till samhället.	2.1	14 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Smittämne i riskklass 4	Smittämne som kan orsaka mycket allvarliga sjukdomar hos människor och kan utgöra en allvarlig fara för arbetstagarna. Det finns sällan möjlighet till effektiv behandling eller förebyggande åtgärder som vaccination. Det kan ge stora konsekvenser om smittämnet sprids ut i samhället.	2.1	14 kap.
Social arbetsmiljö	Villkor och förutsättningar för arbetet som inkluderar socialt samspel, samarbete och socialt stöd från chefer och kollegor.	1.1	6 kap.
Specialfibrer	Syntetiska oorganiska icke-kristallina (silikat) fibrer, som är slumpvis orienterade och vars totala innehåll av oxider av alkalimetaller och alkaliska jordartsmetaller (Na ₂ O+K ₂ O+CaO+MgO+BaO) är lika med eller understiger 18 viktprocent.	2.1	11 och 13 kap.
Sprängarbas	Person som ska se till att sprängarbetet utförs säkert, yrkesmässigt och enligt givna instruktioner. När arbete utförs i lag leder sprängarbasen sprängarbetet och instruerar övriga arbetstagare hur sprängarbetet ska utföras.	3.1	15 kap.
Sprängarbete	Att genom kontrollerad detonation eller deflagration av explosiva varor sönderdela material eller skapa stötvåg eller tryck för annat syfte.	3.1	15 kap.
Sprängkapsel	Anordning som används för att få en laddning av explosiv vara att detonera eller deflagrera.	3.1	15 kap.
Sprängprovning	Provning med övertryck för att bestämma vid vilket tryck en anordning sprängs.	3.1	11 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Statisk provning	Prov vid vilken en lyftande maskin eller ett lyftredskap först kontrolleras och utsätts för en kraft motsvarande den högsta lasten (maxlasten) multiplicerad med lämplig testfaktor för statisk provning och sedan kontrolleras på nytt, efter det att lasten i fråga har avlägsnats i syfte att konstatera att ingen skada har uppstått.	1.4	Bilaga 1 (4.1.1)
Sten	Partiklar eller stycken av en bergart.	3.1	15 kap.
Stolparbete	Arbete i stolpe eller inom omgivande riskområde.	3.1	10 kap.
Stolpsko	Fotburen arbetsutrustning för klättring och arbete i stolpe.	3.1	10 kap.
Stripperkran	Lyftanordning med styrt lastbärande organ försedd med strippertång eller stripperaggregat för att frigöra göt från kokiller eller gjutmaskin.	2.2	11 kap.
Sträckgränsen "R _{eT} "	Är vid högsta arbetstemperatur T _{max} något av följande: i) Värdet för den övre sträckgränsen ReH för ett material som har en nedre och en övre sträckgräns. ii) Värdet för 0,2 % förlängningsgräns Rp0,2. iii) Värdet för 1,0 % förlängningsgräns Rp1,0 för olegerat aluminium.	1.6	Bilaga 3
Stuff/Ortgavel	Bergväggen längst inne i en tunnel eller ort som är under framdrivning.	3.1	4 kap.
Styrd last	Last vars hela rörelse sker längs fasta eller flexibla gejdtrar, vars läge bestäms av fasta punkter.	1.4	Bilaga 1 (4.1.1)
Ställage	Lagerställ på vilket material lagras.	2.3	3 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Ställning	En teknisk anordning som är temporärt uppställd eller upphängd, som består av minst två komponenter och som är avsedd som arbetsplats, tillträdesled, skyddstak eller skydd mot fall vid arbete på tak eller annan höjd. Höjd från marken eller annat underliggande plan till ett horisontellt arbetsplan eller motsvarande är minst 1,25 m.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Ställningsprodukt	En prefabricerad ställning, en koppling eller en prefabricerad komponent till en prefabricerad ställning.	1.3	5 kap.
Symbol	Bild som beskriver en situation eller föreskriver ett visst uppträdande.	2.3	7 kap.
Syntetiska oorganiska fibrer	Tillverkade fibrer, både kristallina och icke-kristallina (amorfa).	2.1	11 och 13 kap.
Säkerhetskomponent	En komponent - som fullgör en säkerhetsfunktion, - som släpps ut på marknaden separat, - som om den inte fungerar eller fungerar dåligt utgör risk för personers säkerhet, och - som inte är nödvändig för att maskinen ska fungera eller som kan ersättas med normala komponenter för att maskinen ska fungera. I bilaga 5 finns en vägledande förteckning över säkerhetskomponenter.	1.4	
Säkerhetsrelaterat larm	En indikation om en avvikelse från avsedda driftbetingelser som kan påverka säkerheten negativt.	2.2	9 och 10 kap.
Säkerhetsutrustning	Utrustning som hindrar att tryck, temperatur, fluidnivå, effekt eller andra parametrar, som är av betydelse för trycksatta anordningars säkerhet, når nivåer som avviker från de gränser som fastställts som nödvändiga vid konstruktion eller kontroll av en trycksatt anordning.	2.2	9 och 10 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Säkerhetsutrustning	Utrustning avsedd att skydda tryckbärande anordningar mot överskridande av tillåtna gränser, omfattande utrustning för direkt begränsning av tryck, såsom säkerhetsventiler, sprängbleck, brytstänger, styrda säkerhetsanordningar (CSPRS) och begränsningsutrustning som antingen aktiverar korrigeringsorgan eller ombesörjer avstängning eller avstängning och spärrning, såsom brytare som styrs av tryck, temperatur eller fluidumnivå samt säkerhetsrelaterade mät-, kontroll- och regleranordningar (SRMCR).	1.5	4 §
Särskilt farliga syntetiska oorganiska fibrer	Begreppet avser syntetiska oorganiska eldfasta keramiska fibrer, specialfibrer eller kristallina fibrer.	2.1	11 och 13 kap.
Ta i drift	När en maskin som omfattas av direktiv 2006/42/EG för första gången används på avsett sätt inom EES.	1.4	
Takarbete	Arbete på tak, och arbete med tak eller konstruktioner som hör till taket, om arbetet räknas som byggnads- eller anläggningsarbete.	3.1	5 kap.
Talat meddelande	I förväg fastställt talat (verbalt) meddelande som avges med mänsklig eller syntetisk röst.	2.3	7 kap.
Teknisk specifikation	Dokument där det fastställs vilka tekniska krav som en tryckbärande anordning eller ett aggregat ska uppfylla.	1.5	4 §
Teknisk specifikation	Dokument där det fastställs vilka tekniska krav som ett kärl ska uppfylla.	1.6	3 §
Teknisk specifikation	Dokument där det fastställs vilka tekniska krav som en produkt ska uppfylla.	1.7	2 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Termiskt klimat	Den inverkan på människans upplevelse som lufttemperatur, omgivande ytors temperatur, luftfuktighet och lufthastighet har vid en given aktivitet och klädsel.	2.3	5 kap.
Testfaktor	Det aritmetiska förhållandet mellan den last som används för att utföra de statiska eller dynamiska proven på en lyftande maskin eller ett lyftredskap och den högsta lasten (maxlasten) som anges på maskinen eller lyftredskapet.	1.4	Bilaga 1 (4.1.1)
Tidsvägt medelvärde	Den uppmätta halten av luftföroreningen, ska beräknas som ett tidsvägt medelvärde. Vid deltidsprovtagning får man det tidsvägda medelvärdet, C_m , ur följande formel: $C_m = (C_1 t_1 + C_2 t_2 + C_3 t_3 + \dots + C_n t_n) / (t_1 + t_2 + t_3 + \dots + t_n)$ där C_1, C_2, C_3 etc. är den uppmätta halten för varje deltidsprov och t_1, t_2, t_3 är provtagningstiden för varje deltidsprov.	3.2	5 §
Tillbakadragande	Åtgärd för att förhindra att tryckbärande anordningar eller aggregat i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden.	1.5	4 §
Tillbakadragande	Åtgärd för att förhindra att ett kärl i leveranskedjan tillhandahållits på marknaden.	1.6	3 §
Tillbakadragande	Åtgärd för att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden.	1.7	2 §
Tillfällig utrymningsplats	Plats där arbetstagare, som på egen hand inte kan utrymma hela vägen till säker plats, säkert kan invänta hjälp.	2.3	4 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Tillfälliga konstruktioner	Tillfälliga bärande eller stöttande system som exempelvis 1. stämptorn, volymställningar, balksystem, 2. tillfälliga formsystem för betonggjutning, till exempel form för vägg, pelare, valv och bro, 3. tillfälliga stödsystem för jordschakter och vattentryck, till exempel spont och kassuner, 4. arbetsplattformar och pålbryggor för exempelvis kranar, och 5. andra tillfälliga bärande system, som markytor för uppställning av kranar, liftar eller körplåtar för trafik över schakter.	1.2 3.1	1 kap. 5 kap.
Tillgänglig	Både tillgänglig och användbar så att så många som möjligt kan använda arbetsplatsen på lika villkor, även personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga och personer med allergier.	2.3	2, 3, 4, 5 och 6 kap.
Tillhandahållande på marknaden	Leverans av tryckbärande anordningar eller aggregat för distribution eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt.	1.5	4 §
Tillhandahållande på marknaden	Varje leverans av ett kärl för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt.	1.6	3 §
Tillhandahållande på marknaden	Varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt.	1.7	2 §
Tillträdesled	Till exempel landgång, hiss eller trappa som används för att tillträda ett angränsande arbetsområde.	3.1	5 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Tillverkare	En fysisk eller juridisk person som konstruerar och/eller tillverkar maskiner eller delvis fullbordade maskiner som omfattas av direktiv 2006/42/EG och som ansvarar för att sådana maskiner eller delvis fullbordade maskiner överensstämmer med direktiv 2006/42/EG i syfte att släppa ut dem på marknaden, i eget namn eller under eget varumärke eller använda för eget bruk. I avsaknad av en tillverkare enligt definitionen ovan ska varje fysisk eller juridisk person som på marknaden släpper ut eller tar i drift sådana maskiner eller delvis fullbordade maskiner som omfattas av direktiv 2006/42/EG betraktas som tillverkare.	1.4	
Tillverkare	Fysisk eller juridisk person som tillverkar eller som låter konstruera eller tillverka tryckbärande anordningar eller ett aggregat och saluför denna tryckbärande anordning eller detta aggregat, i eget namn eller under eget varumärke, eller använder den eller det för egna ändamål.	1.5	4 §
Tillverkare	Fysisk eller juridisk person som tillverkar eller som låter konstruera eller tillverka ett kärl och saluför kärlet, i eget namn eller under eget varumärke.	1.6	3 §
Tillverkare	Fysisk eller juridisk person som tillverkar en produkt eller som låter konstruera och tillverka en sådan produkt och saluför produkten, i eget namn eller under eget varumärke eller använder den för egna ändamål.	1.7	2 §
Tillverkarens representant	Fysisk eller juridisk person som är etablerad i unionen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter.	1.6	3 §
Tillverkarens representant	Fysisk eller juridisk person som är etablerad inom unionen och som enligt skriftlig fullmakt från tillverkaren har rätt att i dennes ställe utföra särskilda uppgifter.	1.5 1.7	4 § 2 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Tilläggs skylt	Skylt som används tillsammans med en annan skylt och lämnar kompletterande information.	2.3	7 kap.
Tjänstbarhetsintyg	Ett intyg utfärdat av läkare med särskild kompetens enligt tillämplig bilaga, som medger att arbetstagaren utför en viss typ av arbete eller arbetsuppgifter, trots att det generellt sett finns en risk för att arbetet kan ge ohälsa.	3.3	2 kap.
Tjänstevikt	Fordonets vikt inklusive bränsle, smörjolja, vatten och verktyg. I tjänstevikten inräknas även förarens vikt som ska anses vara 70 kg. Fordonets överrullningsskydd räknas inte in i tjänstevikten.	2.2	6 kap.
Traktor	Jordbruks- eller skogsbruksfordon med hjul eller band, och med motor, som har minst två axlar, vars främsta funktion är som dragfordon och som konstruerats särskilt för att dra, skjuta, frakta eller driva viss utbytbar utrustning avsedd att användas inom jord- eller skogsbruk, eller för att dra släpvagnar eller utrustning för användning inom jord- och skogsbruk. Fordonet kan utrustas för transport av last i jordbruks- eller skogsbrukssammanhang och/eller med ett eller flera passagerarsäten.	2.2	6 kap.
Trim	Skillnad i djupgående mellan fartygets för och akter.	3.1	7 kap.
Truck	Självgående arbetsutrustning avsedd att med gaffelarmar eller andra lyftaggregat med liknande funktion lyfta, sänka och bära gods inom ett begränsat område och huvudsakligen användas på plana och hårdgjorda underlag.	2.2	4 och 12 kap.
Tryck	Tryck jämfört med atmosfärstrycket. Övertryck anges med positivt värde. Undertryck anges med negativt värde.	2.2	9 och 10 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Tryck	Tryck jämfört med atmosfärtrycket, dvs. övertryck. Följaktligen uttrycks vakuum med ett negativt värde.	1.5	4 §
Tryckavlastningszon	Område som är farligt att vistas i när ett tryckavlastningssystem fungerar som det är tänkt, till exempel när ett sprängbleck öppnas.	2.1	12 kap.
Tryckbärande anordning	Tryckkärl, rörledning, säkerhetsutrustning och tryckbärande tillbehör, i förekommande fall även sådana element som är sammanfogade med tryckbärande delar, såsom flänsar, stutsar, kopplingar, bärelement och lyftöglor.	1.5	4 §
Tryckbärande tillbehör	Anordningar med driftsfunktion och tryckbärande hölje.	1.5	4 §
Tryckkontroll	Fastställande av om en anordning som genomgått tryckprovning uppfyller ställda krav på hållfasthet.	3.1	11 kap.
Tryckkärl	En behållare, som inte är en cistern, som består av ett eller flera rum och som har konstruerats och tillverkats för att innehålla fluider under tryck, inkluderande till behållaren direkt sammanfogade delar fram till anslutningspunkten till annan anordning.	2.2	9 och 10 kap.
Tryckkärl	Behållare som konstruerats och tillverkats för att innehålla fluider under tryck, inkluderande till behållaren direkt sammanfogade delar fram till anslutningspunkten till annan anordning. Ett tryckkärl kan innehålla ett eller flera rum.	1.5	4 §
Tryckprovning	Den process (tekniska undersökning) som utförs vid över- eller undertryck och som föregår en tryckkontroll.	3.1	11 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Trycksatt anordning	En anordning som antingen är en cistern, ett vakuumkärl, ett tryckkärl eller en rörledning.	2.2	9 och 10 kap.
Trycksättning	En aktivitet där en trycksatt anordnings skal belastas så att tryck- eller dragspänningar uppstår på grund av ett inre negativt eller positivt tryck. Med trycksättning avses för cisterner de spänningar som uppkommer av det statiska tryck som vätska i cisternen ger upphov till då cisternen fylls.	2.2	9 och 10 kap.
TS	Den av tillverkaren angivna högsta/lägsta tillåtna temperaturen som den tryckbärande anordningen är konstruerad för.	1.5	4 §
Tvåhandsmanöveranordning	Manöveranordning med två manöverdon som är avsedda att samtidigt påverkas av händerna och som vid påverkan ger startsignal och upprätthåller denna tills något av donen släpps.	2.2	14 kap.
Tvättplats	En sammanfattande beteckning för dusch, tvättställ eller tvätträna med rinnande varmt och kallt vatten.	2.3	3 kap.
Typkontroll	En aktivitet där ett ackrediterat organ för bedömning av överensstämmelse granskat och funnit att en produkt uppfyller kraven i gällande bestämmelser, och utfärdat typkontrollintyg.	1.3	4 kap.
Typkontroll	En aktivitet där ett ackrediterat organ granskat och funnit att en produkt uppfyller kraven i gällande bestämmelser, och utfärdat typkontrollintyg.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Tångkran	Lyftanordning med styrt lastbärande organ försedd med tång för att transportera stålgöt, kokiller och stigplan.	2.2	11 kap.
Tändapparat	Teknisk anordning som används för att initiera sprängkapslar.	3.1	15 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Täthetskontroll	Fastställande av om en anordning som genomgått täthetsprovning uppfyller ställda krav.	3.1	11 kap.
Täthetsprovning	Den process (tekniska undersökning) som utförs vid över- eller undertryck och som föregår en täthetskontroll.	3.1	11 kap.
Undertryck	Tryck lägre än atmosfärtrycket.	3.1	11 kap.
Ungdom	Minderårig som fullgjort sin skolplikt och som fyller minst 16 år under innevarande kalenderår.	1.1	9 kap.
Unionslagstiftning	Unionslagstiftning som harmoniserar villkoren om harmonisering för saluföring av produkter.	1.5	4 §
Uppdragsgivare	Den som på annat sätt än att vara arbetsgivare låter minderårig utföra arbete.	1.1	9 kap.
Utblick	Visuell kontakt med omgivningen, genom en öppning mot utsidan eller mot till exempel ett inomhustorg, som ger information om omgivningen och möjlighet att följa vädrets, dygnets och årstidernas variationer.	2.3	5 kap.
Utbytbar utrustning	Utrustning som ändrar truckens funktion och som är tillverkad för att användaren ska kunna montera den på gafflar eller gaffelvagn.	2.2	4 kap.
Utbytbar utrustning	Anordning som operatören, sedan en maskin eller en traktor tagits i drift, själv monterar ihop med maskinen eller traktorn för att ändra dess funktion eller för att ge den en ny funktion, såvida denna utrustning inte är ett verktyg eller redskap.	1.4	

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Utrustning	Maskiner, apparater, fasta eller rörliga anordningar, kontrollkomponenter med instrument och detektions- eller förebyggandesystem, som enskilt eller i förening är avsedda att generera, överföra, lagra, mäta, kontrollera eller omforma energi och/eller materialbearbetning och som kan orsaka explosion genom sina inneboende potentiella antändningskällor.	1.7	2 §
Utrustningsgrupp I	Utrustning som är avsedd att användas i gruvor under jord och i sådana delar av ovanjordsinstallationerna i dessa gruvor där fara kan uppstå på grund av gruvgas och brännbart damm och som omfattar utrustningskategorierna M 1 och M 2 enligt bilaga 1.	1.7	2 §
Utrustningsgrupp II	Utrustning som är avsedd att användas på andra platser där fara kan uppstå på grund av explosiv omgivning och omfattar utrustningskategorierna 1, 2 och 3 enligt bilaga 1.	1.7	2 §
Utrustningskategori	Den klassificering av utrustning, inom varje utrustningsgrupp, som anges i bilaga 1 och som fastställer den skyddsnivå som krävs.	1.7	2 §
Utrymningsväg	En utgång som leder till en säker plats, det vill säga en plats i det fria, där brand och brandgaser inte kan påverka utrymmande personer.	2.3	4 kap.
Utsatt person	En person som helt eller delvis befinner sig inom ett riskområde.	1.4	Bilaga 1
Utsläppande på marknaden	Det första tillhandahållandet inom EES av en maskin eller en delvis fullbordad maskin för distribution eller användning, antingen mot ersättning eller kostnadsfritt.	1.4	
Utsläppande på marknaden	Tillhandahållande för första gången av en tryckbärande anordning eller ett aggregat på unionsmarknaden.	1.5	4 §

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Utsläppande på marknaden	Första gången en produkt tillhandahålls på unionsmarknaden.	1.7	2 §
Utsläppande på marknaden	Första gången ett kärl tillhandahålls på unionsmarknaden.	1.6	3 §
V	Den inre volymen hos varje rum, inklusive volymen hos stutsar fram till den första anslutningen eller svetsen, men exklusive permanenta inre delars volym.	1.5	4 §
Vakuumkärl	En behållare som är konstruerad för ett tryck som understiger atmosfärstrycket med mer än 0,0065 bar.	2.2	9 och 10 kap.
Varningsskylt	Skylt som varnar för en risk eller fara.	2.3	7 kap.
Varumottag	En anläggning eller avgränsad yta för lastning och lossning av gods.	2.3	3 kap.
Vassa föremål	Stickande och skärande föremål såsom skalpeller, kanyler, nålar och liknande föremål, som används på människor samt på djur inom djurens hälso- och sjukvård eller vid arbete med smittämnen på laboratorier.	2.1	14 kap.
Vattenvärmare	Ett tryckkärl för eluppvärmning av tappvatten till en temperatur över 65 °C men högst 110 °C.	2.2	9 och 10 kap.
Vektor	Virus, plasmid eller annan typ av bärare som kan överföra främmande genetiskt material till en mottagarorganism.	3.1	8 kap.
Verksamheter inom djurens hälso- och sjukvård	Verksamheter som bedriver vård, omvårdnad eller operativa ingrepp på djur enligt den definition som framgår av lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.	2.1	14 kap.
Verksamhetsinriktning	Den inriktning GMM-verksamheten har och som definieras av vilka skyddsåtgärder som behövs enligt bilaga 3, avsnitt B.	3.1	8 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Vibration	Mekanisk svängningsrörelse hos fasta föremål, som kan vara kontinuerlig, intermittent (ojämn, ryckvist återkommande) eller innehålla upprepade stötar.	2.1	6 kap.
Vibrationsexponering	Att utsättas för vibrationer under en viss tid.	2.1	6 kap.
Vistelsezon	Vistelsezonen är den del av ett rum där krav ställs på luftkvalitet och termisk komfort. Vistelsezonen begränsas i rummet av två horisontella plan, ett på 0,1 meter över golv och ett annat på 2,0 meter över golv, samt vertikala plan 0,6 meter från yttervägg eller annan yttre begränsning, dock vid fönster och dörr 1,0 meter.	2.3	5 kap.
Väderskydd	En temporär konstruktion som är avsedd att täcka över eller kapsla in en yta där man arbetar med en byggnad eller en anläggning, för att skydda arbetstagare och byggnadsverk från klimatisk påverkan. I ett väderskydd ingår alltid ett tak, men även väggar kan ingå. Inklädda fasadställningar är inte väderskydd, även om inklädnaden är invikt mot fasaden ovanför ställningen. På byggarbetsplatser finns ofta temporära byggnader, till exempel lagerhallar, verkstäder och personalutrymmen. Dessa byggnader är inte väderskydd.	1.3 2.2	5 kap. 8 kap.
Yngre barn	Minderårig som inte har fyllt 13 år.	1.1	9 kap.
Ytdekompression	Dekompression som äger rum i en tryckkammare ovan vattnet, enligt särskilda ytdekompressionstabeller.	3.1	6 kap.
Zon 0, 1, 2	Områden där explosiv atmosfär bestående av gas, ånga eller aerosol kan förekomma. Områdena har klassats i zoner efter hur ofta explosiv atmosfär uppstår och hur länge den varar.	2.1	12 kap.

Begrepp	Definition	Häfte	Kapitel/ paragraf
Zon 20, 21, 22	Områden där explosiv atmosfär bestående av brännbart damm kan förekomma. Områdena har klassats i zoner efter hur ofta explosiv atmosfär uppstår och hur länge den varar.	2.1	12 kap.
Åktruck	Truck avsedd att manövreras av åkande förare.	2.2	4 kap.
Återkallelse	Åtgärd för att dra tillbaka en tryckbärande anordning eller ett aggregat som redan tillhandahålls konsumenter eller andra användare.	1.5	4 §
Återkallelse	Åtgärd för att dra tillbaka ett kärl som redan tillhandahålls slutanvändaren.	1.6	3 §
Återkallelse	Åtgärd för att dra tillbaka en produkt som redan tillhandahållits slutanvändaren.	1.7	2 §
Återkommande besiktning	Besiktning som utförs regelbundet efter att en anordning har tagits i drift.	2.2	13 kap.
Äldre barn	Minderårig som fyllt 13 år och inte är ungdom.	1.1	9 kap.
Överlastdon	Gemensam benämning för anordning som vid överbelastning varnar för eller förhindrar farliga rörelser hos lyftanordning eller last.	2.2	11 kap.
Överrullningsskydd	Förarhytt eller skyddsram avsedd att skydda föraren om fordonet välter eller överstegras.	2.2	6 kap.
Överskottsutsug	En typ av punktutsug som suger ut anestesigas från anestesigasutrustningens överskottsventil eller utandningsventil.	2.1	13 kap.
Övertryck	Tryck högre än atmosfärtrycket.	3.1	11 kap.
Övervakning	En arbetsuppgift som vidtas för att säkerställa att driften av den trycksatta anordningen sker på ett korrekt och säkert sätt.	2.2	9 och 10 kap.